

MESTRES I ESCOLES DE PRIMERA ENSENYANÇA

Per molt temps, i afortunadament quelcom menys, desde poc an aquesta part, se ha ridiculitzat el tipu del mestre d'escola de primera ensenyança, com un ser pobre de cós i d'esperit, fàcilment caricaturitzable en la premsa i en el teatre. Per molt temps, el capellà i'l mestre de poblet, han sigut els models de que s'han servit els dibuxants i'ls escriptors per a presentar tipus desmillorats de pell, com representació de la miseria fisiològica.

Concretant nostres observacions al Mestre d'Escola l'estudiarem baix dos aspectes; en lo físic i en lo moral; en l'estètic i en l'ètic, per a veure si'l concepte que's té de la classe es resultat de observacions poc reflexives.

Perqué's presenta al Mestre de primeres lletres de poblet un tipu flac? Perque se'l paga poc, no suficient per a nutrir el seu cós.

Perqué en alguns cassos se'l presenta lleig i ridícul? Perque no cobra ni per a vestir decentment.

Cada dia s'escolta assegurar, referint-se als Mestres de poble, que'ls hi falta cultura i se'ls acusa, an ells, i als de les ciutats, d'indiferència davant els problemes mes greus de l'ensenyança: la formació d'habits de sociabilitat i d'educació de la voluntat.

Proveeixen nostres Escoles Normals, alumnes de les classes socials més humils: obrera i menestral.

Fins fa poc, amb dos anys d'estudis s'obtenia el títol de Mestre el'emental, i amb altres dos cursos el títol oficial de Mestre superior.

Servien de text, obres el'ementalíssimes i's passaven anys i més anys sens ampliar els estudis i sens nous textos que reflexessin els progresos de la Pedagogia que en altres països d'Europa i Amèrica. Eren motius de reformes en l'ensenyança pública. Aquí, encar s'ensenya per a ésser Mestre de primera ensenyança, com en els temps de «Maricastanya»; i no es estrany, doncs, que la cultura en general del país estigui a tan baix nivell com la veiem, si la comparem amb la d'altres nacions. En la major part dels països se surt de les Escoles de primeres lletres amb majors coneixements que aquí tenen els que posseeixen els títols oficials de Batxiller o Mestre superior.

Devém per tots els mitjans enaltir el magisteri a

fi de que'l personal reuneixi la major somma de condicions per a l'exercici d'un vertader apostolat, que supleixi les deficiències de l'educació familiar, en nombrosos cassos, per a anar evolucionant cap al perfeccionament de la cultura general.

Per a formar concepte del gran treball a realitzar, per a millorar l'educació de les noves generacions, cal considerar el lamentable estat actual i que a Espanya poc s'ha fet an aquest respecte, si comparem la tasca realitzada en altres països.

Perque aquí, com en totes parts, hi ha classes més o menys educades en tots els grups socials. En totes les classes hi ha parèrs despòtics que han imposat en la llar la disciplina del terror educant als seus fills en l'hipocresia, i acusen a l'Escola de subversió, quan es donen compte de que aqueixos fills se rebelen als seus manaments absurds, o no tremolen ja devant la seva presència; mares que crien als seus fills rodejats de manyagueries i voldrien fer d'ells plantes d'hivernacle, es quexen de l'Escola que 'ls hi obran els ulls i 'ls sentits a lo que nomenen grolleria del mon, sens capir que no's pot evitar l'inevitable, i que en l'Escola o fora d'ella, aqueixes lliçons han de ésser rebudes, per lo qual hi ha que atacar el mal resultament, ja que ningú pot eximir-se de arribar a conèixer-lo; mares que imprudentment censuren a les Mestresses en presència dels fills, traient autoritat al preceptor sens comprendre que per frivolitats i capritxos impossibiliten l'obra de l'Escola.

Els pares, en primer terme, han de considerar al Mestre dels seus fills, majorment en presència dels mateixos; i'l Mestre, per a l'exercici de la seva professió, deu actuar amb vertadera abnegació per a obtenir el carinyo i l'estimació dels seus deixebles.

Per a que el Mestre sigui apte per a exercir la seva missió, molt més important que la d'un simple transmissor de coneixements, es precís que uneixi a la possessió d'una mentalitat poderosa, gran desinterés i abnegació completa; delicadesa de procedir amb harmonia perfecta amb la delicadesa dels esperits infantils, habilitisim tracte per a poguer crear per sugestió directa, els mellors sentiments i que expe-

rimenti repugnancia per tot lo que desdiguí de l'ordre i la bellesa.

Dignifiquém al Magisteri per a que s'estimi com es deure l'exercici de la seva elevada missió social.

Veíom, ara, lo que fà referencia a les condicions que deuen tindre els locals de les Escoles per a fer agradables als nens, la seva permanencia en elles.

Per a molts pares de familia resulta convenient que 'ls seus fills estiguin el major temps possible en l'Escola a fi de que no 'ls molestin per casa, amb els seus crits, jocs i entrameliadures propies de l'edat. Poc els importa que les criatures se fastiguegin a l'Escola i prenguin aversió a l'estudi, sotmesos a una disciplina quasi sempre severa i inadecuada; que 'l seu esperit estigui en constant tensió aplicat al estudi o dirigit per métodos i procediments viciosos, contra els quals se revela constantment en son fur intern, quan no en forma ostensible; que la seva salut se mermi amb la falta d'exercicis corporals i en dolentes condicions higiéniques els edificis escolars.

Qué fàs a l'Escola?—pregunta un senyor a un nen.—«Doncs espero l'hora que venen a burcar-me». La contesta es eloqüent i per cert no és un cas particular, sino general, doncs, la gran majoria dels nens que freqüenten l'Escola pública o particular, si no tots, la majoria vos contestaran aital pregunta en forma tan expressiva, doncs, quasi tots senten l'aversion per aquells locals, de quins cerquen sortir lo més aviat possible.

Molts d'aquests locals no reuneixen condicions per a fer-hi agradable la seva estada, sense sol, bancs incòmodos, lectures pesades, manca de patis per a

l'esbarjo, nombre excessiu d'alumnes en la mateixa classe; tot això i altres causes converteixen l'Escola en un lloc d'aburriment, i tenen raó els nens en esperar, tan aviat han posat el peu en ella, a que vagin a cercar-los, per a gaudir aire més respirable.

De una informació feta per un pedagog italià respecte al concepte que de l'Escola té el nen a Italia, i lo mateix pot dir-se d'Espanya, en reproduiré solament algunes respostes, les mes característiques:

L'Escola és per a deixar tranquila a la mare.

L'Escola és per a estudiar, pero jo m'aborreixo molt allí.

L'Escola es el càstig dels nens que no volen estudiar.

L'Escola es agradable perquè allí jugo amb altres nens.

L'Escola es un lloc on s'hi va a estudiar de grat o per força.

L'Escola m'agrada, perquè quan hi vaig, compro caramels.

Aqueixes son en general, i salvant excepcions, nostres escoles primaries. Es natural, doncs, que el nen les concebeixi com un lloc de càstig i que hi haigi qui digui, ¿Qué farém a l'Escola? *Doncs, esperém, que vinguin a treurens d'ella.*

L'Estat deu procurar combatre aquesta aversió, per lo que's refereix a les Escoles públiques, perquè els col·legis i l'ensenyança privada ja assegurin el seu exemple pel compte que'ls hi te.

Elevant la gerarquia del mestre i dotant les Escoles de condicions necessaries per a l' seu objecte haurém fet quelcom per l'elevació de la cultura general en nostre poble.

MANUEL ESCUDÉ BARTOLI.

APUNTS

MATÍ

*No sembla pas d'hivern el cel que'ns cobricela
ni sembla de febrer el sol roent que'ns banya;
ni gebra baix al plà ni neu a la muntanya;
ni un núvol en l'espai l'atzur brillant entela.*

*Avui no hi ha grisors presagiant tempesta,
ni velles tremolant, ni infants cercant caliu;
la joia del bon temps en tots els cors reviu
saborejant el goig del mon vestit de festa.*

*El pròdig ametller, sentint-se amb nova vida,
al rebre'l bès ardent de folia cobejança,
com palma triomfal d'amor i d'esperança,
aixeca vers el cel la branca més florida.*

CAPVESPRE

*Crepuscle de febrer, hora daurada
que recordes les postes estivals;
el sol, cansat, va fent la devallada
darrera la muralla dels penyals
que marquen l'horitzó en la llunyania.
Els raigs encesos pinten de carmí
els claps de núvol, que l'airet destría
com obrint als estels el seu camí.*

*Polsina d'or als cims besant l'arbreda
que matitza de vert l'altiu serrat,
i en el fons de la vall humida i freda,
penombra de misteri i soletat.*

PERE CAVALLÉ.